

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P.G.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 9 września 2021 r.
w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie odwołania SSO P.G. od zmiany
podziału czynności ustalonej przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia
28 maja 2021 r.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 listopada 2024 r.,

1. podejmuje zawieszone postępowanie;

2. umarza postępowanie.

Marek Dobrowolski Krzysztof Wiak Maria Szczepaniec

UZASADNIENIE

Dnia 28 maja 2021 r. Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie
pisemnie poinformował P.G., sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie (dalej
również jako „odwołujący”) o dokonaniu zmiany podziału czynności
w Sądzie Okręgowym w Warszawie, sygn. [...] w ten sposób, że z dniem 9 lipca
2021 r. odwołał przydział ww. sędziego do [...] Wydziału Karnego Sądu
Okręgowego w Warszawie, zaś z dniem 10 lipca 2021 r. skierował go
do wykonywania czynności w [...] Wydziale Wykonywania Orzeczeń tegoż Sądu.

Od powyższej zmiany podziału czynności odwołujący, zastępowany przez adwokata, wniósł odwołanie do Krajowej Rady Sądownictwa zarzucając naruszenie następujących przepisów: 1) art. 22a § 4b pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2020.2072, dalej: „p.u.s.p.”) poprzez zarządzenie przeniesienia bez zgody sędziego do wydziału, w którym rozpatrywane są sprawy karne wykonawcze pomimo pełnienia funkcji w wydziale rozpoznającym sprawy karne, tj. przeniesienie nastąpiło bez zgody sędziego do wydziału rozpoznającego sprawy z innego zakresu; 2) art. 15zsz⁵ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2020.1842) w zw. z art. 22a p.u.s.p. poprzez pominięcie wystąpienia o opinię kolegium sądu pomimo wyjątkowego charakteru dopuszczalności pominięcia ww. opinii; 3) naruszenie art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka poprzez zmianę zakresu czynności sędziego, co godzi w niezawisłość sędziego wyrażającą się w zakazie dowolnego przenoszenia sędziego z wydziału do wydziału, bez jego zgody. Odwołujący wniósł o uchylenie ww. zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie.

Uchwałą Nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 września 2021 r., podjętą na podstawie art. 41 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269; dalej jako „u.KRS”). w zw. z art. 22a § 5 i 6 p.u.s.p., umorzono postępowanie w przedmiocie odwołania sędziego P.G. od podziału czynności z 28 maja 2021 r., ustalonego przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie. Uchwała nie zawiera uzasadnienia.

Odwołujący reprezentowany przez adwokata zaskarżył ww. uchwałę odwołaniem z dnia 26 października 2021 r., zarzucając uchwale w szczególności obrazę: 1) prawa materialnego, tj. art. 19 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 47 akapit drugi Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w zw. z art. 22a § 5 p.u.s.p. ustanawiających zasadę skutecznej ochrony sądowej i prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd, poprzez umorzenie postępowania przed KRS wszczętego wskutek odwołania od zmiany podziału czynności i uznanie, że odwołanie nie przysługuje na podstawie art. 22a § 5 pkt 1 p.u.s.p., co prowadziłoby do arbitralnego przenoszenia sędziego do innego wydziału bez możliwości kontroli takiej decyzji przez niezależny organ, co z kolei

staje się bezpośrednim narzędziem grożącym niezawisłości sędziowskiej; 2) prawa materialnego, tj. art. 10, 45, 173, 178 ust. 1 i 3, 186 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 22a § 5 p.u.s.p. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie, że sędziemu nie przysługuje odwołanie od decyzji Prezesa Sądu Okręgowego w sposób skutkujący zmianą zakresu obowiązków sędziego, w szczególności przeniesieniem do innego wydziału, bez możliwości kontroli takiej decyzji, co z kolei staje się bezpośrednim narzędziem grożącym niezawisłości sędziowskiej; 3) naruszenie przepisów proceduralnych, tj. art. 22a § 1 w zw. z art. 22a § 6 p.u.s.p. w zw. z art. 22a § 4a, b, c p.u.s.p. oraz art. 30 § 2 w zw. z art. 28 § 4 p.u.s.p., co miało istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez nie podjęcie uchwały uwzględniającej odwołanie odwołującego od podziału czynności z 28 maja 2021 r., podczas gdy decyzja Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o nowym podziale czynności została podjęta bez zasięgnięcia opinii kolegium Sądu Okręgowego, jak również sprzecznie z przesłankami materialnymi.

W uzasadnieniu odwołujący ponownie wywodził, że przeniesienie nastąpiło z [...] Wydziału Karnego, który rozpoznaje w I instancji sprawy z zakresu prawa karnego, o wydanie wyroku łącznego, o unieważnienie orzeczeń i o odszkodowanie z ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz spraw odszkodowawczych z rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego z obszaru właściwości Sądu – z wyjątkiem spraw ze stosunków międzynarodowych przekazanych [...] Wydziałowi Karnemu, do [...] Wydziału Wykonywania Orzeczeń, który swoim zakresem obejmuje jedynie wykonywanie orzeczeń w sprawach z zakresu prawa karnego i egzekucji należności sądowych we wszystkich rodzajach spraw sądowych. Tym samym nie zachodzi w ocenie odwołującego tożsamość zakresowa spraw między wydziałami, bowiem wydział, z którego odwołujący jest przenoszony, rozpoznaje sprawy karne oparte na prawie karnym materialnym o dużym znaczeniu społecznym, a wydział, do którego jest przenoszony, ma w swoim zakresie jedynie egzekucję, i to w dodatku także w sprawach cywilnych.

Odwołanie od uchwały KRS zostało przekazane do Sądu Najwyższego przy piśmie przewodniczącego KRS z dnia 1 grudnia 2021 r., znak [...], przy czym KRS nie złożyła odpowiedzi na odwołanie.

Sąd Najwyższy, Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych skierował do Trybunału Konstytucyjnego pytanie prawne o treści: „czy art. 22a § 5 pkt 1

ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 2072 ze zm.) w zakresie w jakim stanowi, iż odwołanie do Krajowej Rady Sądownictwa od podziału czynności w sposób skutkujący zmianą zakresu obowiązków sędziego, w szczególności przeniesieniem do innego wydziału sądu, nie przysługuje w przypadku przeniesienia do wydziału, w którym rozpoznaje się sprawy z tego samego zakresu, jest zgodny z art. 45 ust. 1 oraz z art. 2 Konstytucji RP?”.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2023 r., I NKRS 130/21 na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.KRS zawieszono niniejsze postępowanie do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny sprawy o sygnaturze P 1/23.

Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z dnia 23 lipca 2024 r. umorzył postępowanie o sygnaturze P 1/23.

Sędzia P.G. wrócił do orzekania w [...] Wydziale Karnym Sądu Okręgowego w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uprzednio zawieszone postępowanie w sprawie należało podjąć, a następnie umorzyć. Podjęcie zawieszonego postępowania związane jest z umorzeniem przez Trybunał Konstytucyjny postępowania o sygnaturze P 1/23.

Możliwość wniesienia przez uczestnika postępowania odwołania do Sądu Najwyższego od uchwały KRS przewiduje art. 44 ust. 1 u.KRS. Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS, postępowanie przed Sądem Najwyższym w sprawie z takiego odwołania powinno się toczyć według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej (z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. przewidującego tzw. przymus adwokacko-radcowski). Utrwalony jest pogląd, że wymienione przepisy należy w tym przypadku stosować odpowiednio (wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2019 r., I NO 78/19).

Z uwagi na powrót sędziego do orzekania w [...] Wydziale Karnym Sądu Okręgowego w Warszawie wydanie wyroku w niniejszej sprawie stało się zbędne.

Z uwagi na powyższe postępowanie należało umorzyć na podstawie art. 44 ust. 3 u.KRS w zw. z art. 355 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Marek Dobrowolski Krzysztof Wiak Maria Szczepaniec

M.L]

[ał].